AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 44-tas | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 7-tą LAPKRIČIO (NOV.), 1931 M. | Kaina 5 Centai | Vol. XVI

LIETUVOS ŽINIOS

KRATOS ir SUĖMIMAI K.A.K. ORGANIZACIJOJ

Jau kelintas mėnuo kaip veikė Lietuvoje slapta kuopelė, pasivadinusi Katalikų Akcijos Komitetu. Kadangi ta kuopelė buvo pastebėta prieš valstybiniame darbe su savo agitacijiniais atsišaukimais, už tai naktį į spalio 12 kriminalė policija padarė kratą pas žymiausius tos kuopelės narius. Rasta daug priešvalstybinių atsišaukimų ir 4 asmenys suimta. Krikščionių demokratų dienraštis "Rytas" Kauno komendanto nutarimu sustabdytas trims mėnesiams.

KAZOKŲ GRIAUČIUS IŠARĖ

Kovarskas, Vilkmergės aps.— Rugsėjo 30 d. ariant Kovarsko dvaro lauke netikėtai išarta negiliai palaidoti griaučiai. Apžiurėjus rasta du rusų raitelių šoviniai. Iš visų pažyminių aiškėja, kad tai esą rusų kozoko, matyt, žuvusio per mušius 1915 m. ir dar jauno žmogaus. Kaukuolė maža ir dar gerai išsilaikiusi, dantys visi ir skaičiai baltı. Griaučiai palaidoti Kovarsko kapinėse, o šovinynės atiduotos vietinei karo komendanturai.

PRIVISO DAUG VILKŲ

Kamajai, Rokiškio apskr. — Pastaraisiais metais priviso daug vilkų. Vilkai naktimis, lankydamiesi į sodybas, piauna gyvulius. Rugsėjo 26 dieną žliubių kaime ukininkui Naikui ir Kiliui vilkai papiovė 6 avis, o kitas smarkiai apdraskė, Spalių 4 d. Mieliunų kaime ukininko B. Pročkiui vilkas papiovė nemažą veršį. Kasdien apylinkės ukininkai mato vilkus arba jų pėdsakus. Vilkų medžioklė čia labai pravestų.

BLEVIZGOJA PRAEIVIUS

Viduklė, Raseinių apskr. iš Viduklės miestelio į to paties vardo geležinkelio stotį tiesiamas plentas. Dirba gana daug darbininkų; kai kurie praeiviams ligi gyvo kaulo yra įgrįsę nuolatiniu užkabinėjimu įvairiom blevizgom. Vargas praeti moterims ir merginoms, kurias nepraustaburnių blevizgos jau iš tolo psitinka ir toli palydi. Įkitolo pasitinka ir toli palydi. Įkirjo jie ir vietos gyventojams draudžia.

BAUSTINI MUŠEIKOS

Kriklėnai, Panavėžio apskr. Rugsėjo 19 d. į ukin. J. N. daržą įbėgo kaimyno K. T. paršeliai. Atėjus pastarajam paršelių, daržo savininkas nieko nesakęs smogė kačerga į galva, kad net tas vietoje krito, kraujais pasruvęs. Matyt, pabugės dėl savo darbo, nubėgęs pranešė seniunui, kad nutrenktasis užpuoles jo žmoną. Atėjęs seniunas su gydytoju patyrė visai ką kita. Nelaimingasai labai sužalotas: perkirsta ausis ir sužeista galva.

SUĖMĖ UODEGŲ PLAUSTYTOJĄ

Vainutas, Tauragės apskr. Rugsėjo 21d. iš miestelio grįždami keli ukininkai pasigedo arklio uodegų, kurios kažkeno buvo miestely nustriukintos. Tik kitą dieną arklio uodegų mėgėjas buvo sulaikytas Naumiesty. Pas sulaikytąjį rasta maišas su 25 arklio uodegom. Piktadaris, pasirodo, esąs iš Vainuto ir daug kam pažįstamas.

LIETUVIŠKA ENCIKLOPEDIJA

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos seniai laukiamos lietuviškos enciklopedijos pirmo tomo pirmas ssiuvinys. Toliau išeis kas mėnesį po vieną sąsiuvinį. Kiekvienas sąsiuvinys kaštuoja po 4 litus. Lig šiol jau yra surinkta apie 2.000 prenumeratorių.

Enciklopedijas leidžia "Spaudos Fondas". Prie jos leidimo dirba apie 200 žmonių, įvairių sričių mokslininkų ir specialistų.

METAI TURĖS 13 MĖNESIŲ

Kalendoriaus pertvarkymu jau susirupinta ir Lietuvoje. Tuo reikalu rupintis pasiėmusi užsienių reikalų ministerija. Kalendoriui pertvarkyt yra du projektai: 1) kad metai turėtų 12 mėnesių, bet mėnesius suskirstytų dienomis taip, kad butų lygios metų ketvirtys, prie kurių reikėtų pridėt vieną paprastuose metuose papildomas dienas, 2) kad metai turėtų 13-ka mėnesi po 28 dienas kiekvienas pridedant prie jų taip pat vieną ar dvi papildomąsias dienas. Yra ir daugiau projektų, bet jie mažiau reikšmingi.

Japonai Pradeda Karą Su Kinais Mandžiurijoje

TAUTŲ LYGA SUSIRUPINUSI JAPONŲ NĖPAKLUSNUMU

Ženeva. — Tautų Lygos Tarybos antras nepaprastas posėdis del Mandžiurijos problemos išrikada. Sekretoriato oficialai sakaad. Sekretoriato oficialai sako, kad japonų pasistumimas į Tsitsiharą padarė padėtį dar blogesnę negu kad iki šioliai buvo. Ženevoje buvo paskelbta keturi svarbus dokumentai. Aristide Briand, Tarybos pirmsėdis, pasiuntė notą Kenkičiui Jošizavai, japonų atstovui, paantrindamas Tarybos prašymą, kad Japonija tuojau atšauktų savo kariuomenę iš užimtos teritorijos. Dr. Alfred Sze, kiniečių atstovas, pasiuntė Lygai du dokumentu, kurios kiniečiai nusiskundžia japonų tolimesnius užgrobimus kiniečių teritorijų ir prašo Lygos ir Jungtinių Valstijų ką nors daryt. Japonų atstovybė pasiuntė ketvirtą dokumentą, pranešant Lygai, kad Tokio nepripažįsta rezoliucijos, kurią padarė Tarybą spalių 20-tą dieną, balsuojant 13 už ir 1 prieš, nes japonai balsavo prieš ir negali ją priimt, tiktai jei butų nubalsuota vienbalsiai.

Tokio. — Spaudos pranešimai iš Taonano ir Mukdeno paduoda, kad generolo Ma Čen-šano kareiviai šaudė ant japonų prie tilto, kuris turėjo but pataisytas ir neleido pradėt darbą, taipgi ir tą patį darė prie antro tilto. Korespondentai pareiškia, kad kils daugiau susirėmimų, nes negalima kovos išvengt. 75 mylias į šiaures nuo Mukdeno, japonų kareiviai ir kiniečių banditai kariavo per šešias valandas. Vienas japonietis ir 80 kiniečių mirė ir 100 kiniečių sužeista. Apart to buvo pranešta apie susirėmimą tarp Armuro armijos kiniečių pulkų ir japonų kareivių, pasiųstų įšiaures prie Taonan-Anganči gelžkelio, apsaugot tuos, kurie taiso tiltus. Taipgi pranešta, kad japoniečiai pasiutė raitelius iš Čangčun į Taonaną, su įsakymu, kad trauktųsi į šiaures. Apie 10,000 koriečių ukininkų žuvo apgindami savo namus vien tik Kirin provincijoj. Japonų 1,000 vyrų yra sovietų zonoje ir saugoja japonų darbininkus, kurie taiso tiltus.

Lawrenco Streikierių Demonstracija

Lawrence, Mass. — Didelė minia iš 10,000 tekstiliečių streikierių sukėlė triukšmingą demonstraciją priešais Arlington Audenyčią iki neatvyko 70 policistų ir išvaikė po kelių susirėmimų. Policija suareštavo dešimts vadų. Jei policija butų nesiskbinus ateit, butų daug žmonių sužeista, bet laike demonstracijos niekas nebuvo užgautas. Šis streikas paliečia 23,000 darbininkų kurie dabar vaikščioja be darbų. Darbo vadas, Francis Gorman, Suvienytų Tekstiliečių Darbininkų vice-prezidentas, pareiškė, kad nesusitaikys pakol algų klausymas nebus išrištas.

BEDARBĖ NUŽUDĖ 3 SAVO VAIKUS IR PATI NUSIŽUDĖ

Philadelphia, Pa.—Jauna moteris, Ona Nathan 21 metų amžiaus, susirupinusi del to, kad jos vyras negalėjo gaut darbo, užmušė savo tris vaikus ir galiau pati nusižudė. Lavonai buvo surasti Nathano name kitų kaimynų. Tuom laiku vyras kaip tik buvo išėjęs darbo ieškot. Vaikučiai buvo: Kazimieras, Albertas ir Ieva — 5, 4 ir 2-jų metų amžiaus.

Suvienytų Valstijų Nauja Ambasada Tokyo

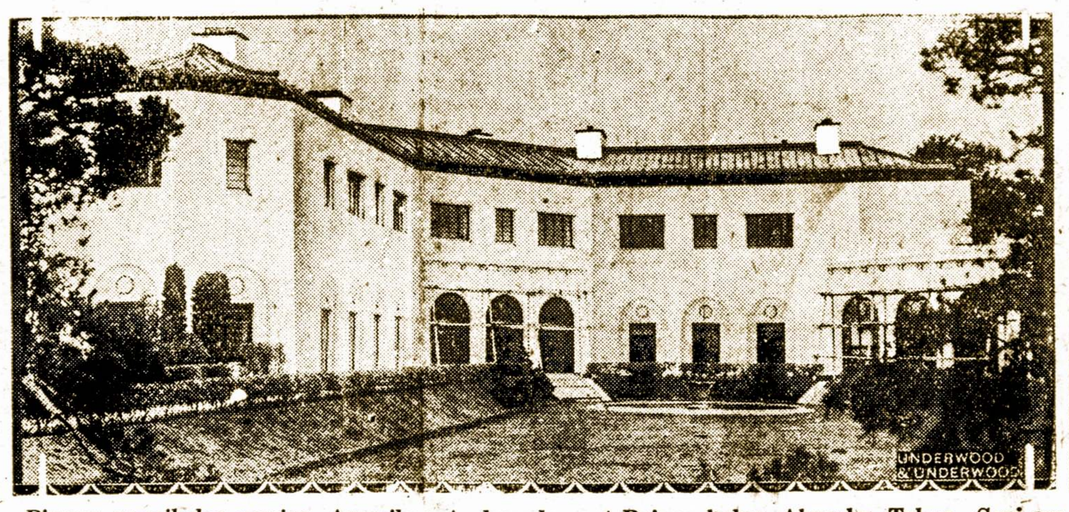

Pirmas paveikslas naujos Amerikos Ambasados ant Reinan kalno, Akasaka, Tokyo. Seni ambasados budinkai buvo sunaikinti laike žemės drebėjimo ir gaisro, rugsėjo mėnesy, 1923 m. Nauji budinkai yra iš cemento, per visą išmaliavota baltai, su juodais geležiniais apmušalais ir tvora, tiktai medalionai mėlynos ir auksinės spalvos. Šis vaizdas rodo rezidenciją, į kurią Amerikos ambasadorius, W. Cameron Forbes, sugryš, kada baigs savo atostogas Amerikoje.

LIETUVOS NOTA TAUTŲ SĄJUNGAI

Kaunas. Elta praneša, kad sąryšy su Jurgio Kybarto nužudymu prie lietuvių lenkų administracijos linijos, Lietuvos užsienių reikalų ministerija pasiuntė Tautų Sąjungos generaliniam sekretoriui Drummondui tokio turinio notą:

"Aš turiu garbės pranešti Jusų Ekscelencijos žiniai informacijų apie naują incidentą, kuris įvyko prie lietuvių lenkų administracijos linijos. Spalių 4 d., 9:30 val. rytą, Vievio rajone, prie Bražolos upės, netoli administracijos linijos, buvo nužudytas lenkų kareivių Lietuvos sargybinis Jurgis Kybartas. Taip pat buvo paleista keletas šuvių į Lietuvos policijos agentus, kurie bėgo pagal administracijos liniją padėti sužeistam draugui.

LENKAI VAGIA LIETUVOS ŽEMĘ

Lietuvos valdžios pradėtas tardymas, Užsienių reikalų ministerijos atstovui dalyvaujant nustate, kad nužudymas buvvo padarytas mėginant lenkam perkelt administracijos liniją į lietuvių pusę ir kad tas nužudymas įvyko Lietuvos pusėj, netoli nuo takelo, einančio pagal administracijos liniją, takelio, kuriuo nuo 1924 m., paprastai, vaikščiodavo lietuvių ir kartais lenkų sargybiniai.

REIKALAUJA NUBAUST LENKUS

Pranešdamas apie šį incidentą Jusų Ekscelencijai, prisilaikant Tautų Sąjungos Tarybos 1927 gruodžio 10 d. rezoliucijos 7 abzaco, aš Lietuvos vyriausybės vardu energingai protestuoju Tautų Sąjungoj del šio žiauraus ir nepateisinto nužudymo ir prašau Jusų Ekscelenciją imtis nuraminimo priemonių, kurios atridytų naudingai. Lietuvos Vyriausybės nuomone, tokie aktai negali palikt tinkamai nenubausti, nes toks precedentas gali padrąsint panašius incendentus, kurie visada gali ištikti, kai Lenkijos valdžia mėgins užimt kai kuriuos Lietuvos teritorijos sektorius, kurie yra lietuvių pusėj nuo administracijos linijos. Taip pat Lietuvos Vyriausybė rezervuoja sau teisę pareikalaut nuostolių atlyginimo, kuris išlaikė motiną, žmoną ir dvi 6 — metų dukteris.

Prie savo laiško aš pridedu Lietuvos Vyriausybės tardymo komisijos, pasiųstos į incedento vietą raporto vertimą ir tos vietos schemą."

Kartu su nota, generaliniam Tautų Sąjungos sekretoriui pasiųstas tardymo komisijos raportas.

VOLDEMARAS VYKS FRANCUZIJON

Kaunas.—Pof. Voldemaras užsistatęs piniginę kauciją del busimos jo bylos, gavo leidimą išvykt Francuzijon. Jis vykstąs pas savo žmoną. Ten žada išbut apie du mėnesiu.

Sharkey Nori Dempsey ar Schmelingo

Jack Sharkey atsisakė kumščiuotis su Loughran ar su kitais prastesniais kumštininka s. Jis pareiškė, kad šiuos kumštininkus jis palieka kitiems, o pats reikalauja kumštynių su Dempsey ir su Schmelingu. Sharkey apreiškimas daugelį nustebino, nes už kumštynes su Loughran jis butų gavęs keletą šesėtkų tukstančių dlerių.

PALEISTI IŠ KALĖJIMO PLEČKAITININKAI

Iš Vokietijos pranešama, kad ten paleisti iš kalėjimo 5 plečkaitininkai, kurie Insterburgo teismo buvo nuteisti kalėti po 2 metus už pasikėsinimo ruošimą Vyriausias kaltinamasis Jeronimas Plečkaitis, nuteistas 3 metams, dar tebesėdi kalėjime.

Paleistieji iš kalėjimo plečkaitininkai išvyko į Čekoslovakiją, nes vokiečių valdžia nedavė jiems leidimo apsigyvent.

Kivirčiai Už Milijonus

Newark, N. J.—Miręs Thomas Alva Edison savo testamentu beveik visą savo turtą paliko sav dviem sunam — Charles ir Theodor. Apskaičiuojama, kad šie sunys gaus turto apie 50 milijonų dolerių vertės. Edisonas savo žmonai oficialiai nieko nepaliko, bet jos turtas siekias iki 25 milijonų ir daugiau. Edisono pirmosios žmonos sunus Williams pareiškė, kad jis kels teisme bylą, kad testamentas nebutų patvirtintas. Kiti Edisono vaikai nieko nesako.

"Komunistų" Politika

Waršuva.—Vietos spauda paduoda žinių buk Vilniaus komunistai išdavę policijai atvykusį kominterno agentą, kuriam buvo pavesta padaryt reviziją vietos komunistų partijoj. Revizorius susekė stambių išeikvojimų. Partija buvo gavus iš kominterno stambių sumų propagandai, bet atsiskaitymui buvo suteikta suklastuoti dokumentai. Tad, kad nepapuolus į kominterno revizijonierių nagus ir kad partija nebutų nubausta, ėsą buvo padaryta suokalbis ant kominterno agento, ir jam išvažiuojant iš Vilniaus pateko į policijos rankas.

Fordas Sumažino Darbininkų Algas

Detroit. — Ford'o Motorų kompanija sumažino minimumą dienos algą nuo $7. iki $6. Nuo gruodžio pirmos, 1929 metų, buvo $7. į dieną. Pakeitimas buvo padarytas tris savaites atgal sutikt dabartines ekonomines sąlygas. Tas pakeitimas buvo įvykdintas tris savaites atgal bet nereiškia jokios permainos kompanijos nusistatymekas link algų. Per kiek laiko pirmiau Ford'o kompanija paleido darbininkus viename skyriuje ir priėmė kitame už mažesnę algą. Nepaisant to numušimo, Fordo kompanijos algos yra aukščiausios automobilių išdirbystėje. Ford'o kompanija buvo pakėlusi algas vienu doleriu, kreipiant domę į prezidento Hooverio atsišaukimą kada užėjo depresija. Kompanija laikėsi tuo pakėlimu per 22 mėnesiu ir kainavo kompanijai $35,176,101 arba apie $1,600,000 į menesį. Išviso per tuos 22 mėnesiu išmokėta darbininkams $397,442,837. Tris savaites atgal dirbtuvės sugrįzo prie $6. į dieną algos už paprastą darbą ir aukščiau už specialistus darbininkus. Ford'o kompanija dabar moka $6. tiems kurie pradeda dirbt paprastuose darbuose. Tuo tarpu kompanija neturi darbo kitiems tik tiems kurie dabar ten dirba.

Užbaigė Didžiausį Tiltą Pasaulyje

New York.—Sekmadienio ryte spalio 25, buvo atidarytas didžiausias tiltas pasauly, jungiantis Manhattan dalį New Yorko su New Jersey. Tiltas tęsiasi nuo Fort Washington New Yorke ik Fort Lee New Jersey. Tiltas vadinasi George Washington Bridge. J pastatymas atsiėjo $60,000,000. Pėščiam pereit tiltą kaštuoja 10 centų.

Nuo tilto atidarymo apskritai kas valandą pervažiuodavo po 1,300 automobilių. Taipgi didelės minios pėsčių ėjo per dieną. Apskaitliuojama, kad 30,000,000 automobilių pervežiuos tiltą per metus ir kad iki 1950 metų tiltas išsimokės už pastatymą.

FAŠISTAI SU KOMUNISTAIS ŠAUDOSI

Schwerin, Vokietija. — Paskutiniomis dienomis čia įvyko rinkimai į vietinės atstovybės vietas. Rinkimus labai laimėjo fašistai hitlerininkai. Komunistai ir gavo daugiau balsų negu paskutinių rinkimų metu. Tarp fašistų ir komunistų įvyko susišaudymas. Du komunistai visai nušauti liko, ir daug sužeistų.

Musų Skaitytojams

Norim primint gerb. Amerikos Lietuvio skaitytojams, kad tie, kurie suinteresuoti Lietuvos padėčia ir norėtų apie tai gaut žinių iš pasitikėtinų šaltinių — patartina neapsilenkt su Amerikos Lietuviu. Amerikos Lietuvyje su numerių 43-iu pradėjom spausdint D-ro P. Puskunigio raštus iš jo kelionės įspudžių Lietuvoje. D-ro Puskunigio raštai yra svarbus todel, kad jie parašyti bešališkai ir aiškiai nušviečia jos ekonominę buklę. Ketinanti grįžt Lietuvon daug kuo galėtų pasinaudot iš jų.

D-ras Puskunigis vakar buvo užėjęs Amerikos Lietuvio Redakcijon nešinas pluošta raštų. Sakėsi, jei jį butų nurėję kas nors pasamdyt, jis nebutų sutikęs rašyt be $500, bet savanoriai, o ypatingai del lietuvių visuomenės, sako — laikau sau už pareigą. D-ras Puskunigis gyvena Worcestery. Ofisą užlaiko po numeriu 4 Lafayette gatvės.

29 Valstybės Sutiko Padėt Ginklus Meto Laikui

Ženeva, Šveicarijoj. — Tautų Sąjunga gavo atsakymus iš 29 valstybių, apsižadėjusių sustabdyt ginklavimąsi vieneriems metams. Savo palankius atsakymus prisiuntė šios valstybės: Albanija, Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Kanada, Čili, Čekoslovakija, Danija, Egiptas, Suomija, Olandija, Vengrija, Airija, Italija ,Indija, Japonija, Jugoslavija, Lietuva, Luksemburgas, N. Zelandija, Norvegija, Rumunija, Ispanija, Sovietų Rusija, Siamas, Švedija, Šveicarija ir Suvienytos Amerikos Valstijos. Prancuzijos ir Vokietijos atsakymas tuojau busiąs. Nieko dar nepasakė Anglija, Bulgarija, Estija, Latvija, Grekija ir Lenkija.

Bolševikai Rengiasi Karan

Šangajus. — Kiniečių Rytinis Gelžkelis pasiuntė 400 tuščius vagonus per Siberijos rubežių iš Mančouli, greičiausia del sovietų armijos. Permatoma, kad rusų pirmas veikimas bus apstatyt ginkluotus sargus prie tukstančio mylių ilgumo gelžkelio iš Mančouli į rytus iki Pogranačnajos Japonai apskaitliavo, kad 400 vagonų galėtų lengvai pergabent vieną diviziją. Japonų konsulas Tsitsihare vyksta į Tokio išduot oficiališką raportą, po patėmijimo atvykimą 400 kiniečių gelžkelių sargų iš vakarų, užimant tris apšarvuotus vagomus ir turinčius prie save daug rusiškos amunicijos ir šautuvų.

Rusija ir Japonija perspėja vieną kitą. Japonijos atstovas sako, kad konfliktas Mandžiurijoj gali but išplatintas platesnėse ribose. Japonijos ambasadorius teipgi pranešė, kad iš ivairių ivykių matyt, kad sovietų rusų pagelbsti iKinijai suteikdam ginklus ir pristatydami nuo dvidešimts iki trisdešimts tukstančių kareivių Dauriane, netoli nuo Mandžiurijos pasienio, gatavi stot į kovą. Sovietai aiškinasi, kad jie jokios grupės neremia Mandžiurijoj ir jokios kariuomenės nesiunčia, bet laikose neutrališkumo.

Virš 300 kiniečių buvo užmušti ar sužeisti ir nežinomas japonų skaičius žuvo dviejuose susirėmimuose Mandžiurijoj. Kitas susirėmas įvyko Čenčiatune laike kurio 180 kiniečių užmušta, gi 200 japoniečių.

LIETUVIAI! SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

LIETUVIAI AMERIKOJ

Chicago, Illinois

NELAIMĖ BUVUSIAM WORCESTERIEČIUI

Juozas Zakaras, buvo išėjęs pas savo giminaitį Urboną netoli savo namų, spalių 23-čią dieną. Kiek pabuvęs grįžo namon apie 9:45 valandą vakare. Eidamas skersai gatvę automobil's jį tiek užgavo, kad negalėjo daugiau kalbėt ir tą pačią naktį buvo nuvežtas ligoninėn, kur mirė. M. Zakarienė su savo šeimyna laukė per visą naktį. Nesulaukdama savo vyro, kreipėsi pas nekuriuos draugus ar nematė jos Juozuko, bet nesulaukdama jokios žinios, kreipėsi į policiją. Tik 10-tą valandą iš ryto atėjo iš policijos du vyrai ir pranešė, jog josios vyras esąs sunkiai sužeistas ligoninėje, bet ištikrųjų jis buvo pas graborių.

Juozas Zakaras buvo 49 metų amžiaus, atvykęs apie 30 metų atgal į šią šalį iš Lietuvos. Pačio iš Eidintų kaimo, Batakių parapijos, Lietuvos. Šioje šalyje paliko dideliame nuliudime savo moterį Mortą, dvi dukteri, sunų ir seną motinėlę, kuri gyvena Lietuvoj. Juozas Zakaras ilgai yra gyvenęs Worcestery, Mass. valstijoje, kur savo šeimyną išaugino ir daug draugų turėjo, priklausė prie keletos draugijų. Dabar aplinkybėm susidedant buvo priversta apleist Worcesterį ir vykt į Chicagą. Čia atvykęs buvo gavęs darbą kaipo "dženitorius" ir jau manė, kad galės gyvent nors Chicagoje. Nors neteko jam čia ilgai gyvent vienok Zakaras spėjo įsigyt daug draugų šiame mieste. Negailestingoji mirtis atskyrė amžinai nuo visų ir tapo palaidotas spalio 27-tą dieną. J. B.

Brooklyn, N. Y.

KRIAUČIŲ JUBILIEJUS

Brooklyno Kriaučių 54-tas skyrius A.C.W. of America paminėt 30 metų jubiliejų, surengė programą su muzika, prakalbomis ir dainomis Lietuvių Piliečių Kliubo salėje. Kalbėjo "Darbo" redaktorius bei organizatorius Jankauskas, kuris pasakė ilgą prakalbą apie 'kriaučių" gyvenimą: 30 metų atgal, kaip pirmiau kriaučiai vargo, taip dar ir dabar tebevargsta. Antras kalbėjo Jonas Gubavičius, papasakojo daug senų atsiminimų iš kriaučių gyvo ir blogų pasielgimų. Trečias kalbėtojas buvo Pruseika, buvęs bolševikų lyderis, o dabar busiantis "Naujos Gadynės" redaktorius. Jo kalba buvo šitokia.

"Gerbiamieji, buvo daug kalbėta apie praeities gyvenimą, tai dabar pakalbėsim apie ateities gyvenimą." Tais žodžiais pradėjo prakalbą, bet mažai paskui kalbėjo apie tai. Daugiausia prisiminė apie praeitį ir aštuonioliktus metus, kuomet kriauičai valgydavo vištą, o dabar prisieis valgyt silkę. Apgailestavo savo praleistas dienas ir prisiminė tuos laikus, kuomet dar buvo "grinorium." Gyveno Bostone, tos šviesios dienos jam puikiai slinko ir praleisdavo tamsius vakarus kliube gurkšnuojant rudą skystimėlį ir rėžiant prakalbas šiaučiams. Dar gaudavo pasulymų tapt biznio agentu, bet negalėjęs apsiimt delto, kad nemokėjo nė guziko įsiųt. Jam dabar labai gaila, gal butų laimingesnis buvęs kriaučiaudamas negu dabar. Pabaigoje buvo sudainuota keletą dainelių, gi po tam buvo šokiai iki vėlumos. T. R.

Cieveland, Ohio

Liko tik porą mėnesių iki ateis nauji metai ir atrodo, kad nauji metai bus taippat vargingi. Jau šaltoka pasidarė, reikia pečiuką pasikurt, o nėra kuom. Sunki bedarbė, žmonės suspausti, nežinia kaip bus su žmonelėmis ir su mažais vaikeliais. Miestas duoda šiek tiek, bet nevisiems. Šalta žiema suspaus dar labiau vargdienio širdį.

Šiomis dienomis įvyksta miesto valdininkų rinkimai. Daugybė jų laiko kandidatūras ir kiekvienas žada aukso kalnus, dumia žmonių akis, kad tik už aną balsuotų. Clevelando lietuviams yra patartina balsuot už John L. Michalich, kuris nors ne lietuvis, bet jo nuveikti darbai už jį kalba, jis visuomet už lietuvius ir jų gerovę stovėdavo. Jis yra kandidatas į Municipal Teismo teisėjus. Taipgi reikėtų ir išrinkt Mrs. Jeanne Zwik, kandidatę į miesto tarybą. Ji taipgi lietuviams yra daug pasidarbavusi. Turėtumem ir mes stumt savo žmogų į miesto valdžią, kad esant reikalui galėtumem išprašyt ko norim. Tą atsiekt bus sunku, nes mes į tą dalyką mažai atkreipiam atydos ir be to turim siauras nuomones apie tą reikalą.

PRARADO NAMUS

Daugumas Cyevelando gyventojų, tarpe kurių yra ir daug lietuvių, kurie prarado nuosavus namus, kuriuos buvo pirkę. Priežasčių daug, bet daugiausia, tai kalta nelaimingoji bedarbė.

GAUS APDRAUDOS

Jau buvau rašęs pirmiau Am. Lietuvy apie Lietuvių Svetainę, kuri sudegė. Sakoma, kad apdraudos kompanija sutiko apmokėt $20,000. Butų nebloga, nes svetainei sudegus lietuvių visas veikimas sustojo.

PASILINKSMINIMAS

Albina Kulbickiutė sulaukė jau 18-tus metus, tai jos sesuo Onutė ir Ona Bražaitė surengė slaptai jai pokylį jos gimimo dieną paminėt. Daugybė svečių dalyvavo, ypač jaunuomenės tarpe kurių buvo Juozas Sadauskas su žmona ir L. Vyčių 25-tos kuopos nariai, veik visas jaunimas. P. Brazaitienė buvo gera gaspadinė ir gerai gaspadiniavo. Albina Kulbickiutė yra duktė Antano ir Onos Kulbickų.

ATEINA ŽIEMA

Šiuom tarpu, orui atvėsus. Lietuviai turėtų kiek nors apsirupint su spauda, užsirašyt naudingų laikraščių ir pasiskaityt šiokią ar šventą dieną, rytą ar vakarą, kada daugiau liuosaus lauko. Kuomet oras, šaltas, o šiaurės vėjas blaškosi apie kampus staugdamas, geriausia yra pas pečių sėdėt ir skaityt knygas ir laikraščius. "Amerikos Lietuvis" yra nebrangus ir naudingas laikraštis. Turėtų jis rastis pas kiekvieną lietuvį. Šio miesto lietuviai turėtų užsirašyt jį. Aš noriu dar paprašyt, kad "A. L." tilptų liaudies dainelės. Tas skyrius butų neblogas, nes kiek man atrodo, musų lietuviai myli daineles. Šešupė.

GREIČIAUSI
PASAULY LAIVAI
BREMEN
EUROPA
MAŽIAU NEGU 5 DIENAS
Ant Vandenio per Cherbourg
6 dienos per Bremen
TIK 7 DIENOS Į LIETUVĄ
Specialis trukis iš Bremerhaven arba keliaukite ekspresiniu laivu
COLUMBUS
Sumažintos trečios klesos kainos į abi pusi dabar galėj
Informacijų klauskite pas bile vietos agentą arba 252 Boylston St. Boston
NORTH GERMAN LLOYD

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIČIŲ

MEDUS
Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:
Už stiklinę medaus kvortą $1.00
Už galioną $3.75
ir Koriukas Dovanai
Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

Vilniaus Aušros Vartai

Lenkų Organizacija ir Lietuviai Kunigai

Čia talpinam tilpusį "Vilniaus Rytojuje" n-y 79-me, R. M. straipsnį, kuris parodo, kokių šlykščių priemonių Lenkijos dvasiškija griebiasi, kad ištautint lietuvišką jaunimą Vilniaus krašte. Tomis priemonėmis yra: įsakymas lietuvių kunigams organizuot lietuvių jaunimą į grynai lenkiškai endekiškos S.M.P. organizacijos skyrius:

Pirmiausia pažiurėkima kas yra toji lenkų organizacija "S. M.P.," kuri dažnai minima musų laikraščiuose. Tai yra lenkų endekų organizacija "Stowarzyszenie Mlodzieży Polskiej". Ši lenkų endekų (jaunimo) organizacija globojama vyskupo ir yra įsikurusi Poznanėje ir išten valdo savo partijos skyrius. Ši organizacija Vilniaus krašte atsirado prieš kelis metus, bet pradė jo plisti tik įsakius kunigams organizuot savo parapijose S.M.P. skyrius. Ši organizacija yra tiesioginėje Arkivyskupo žinioje, tam tikslui netgi yra atskiras prie Kurijos sekretorius, kuris tvarko minėtos organizacijos veikimą. Be abejo, ši grynai endekiška organizacija, Vilniaus krašte butų neišsiplėtusi jeigu, kaip sakiau, kunigai neturėtų įsakymo organizuot jos skyrius. Turėdami tokį įsakymą, vieni anksčiau, kiti vėliau savo parapijose įsteigė S.M.P. skyrius, į kuriuos ragina rašytis jaunimą.

Svarbu tas, kad ši organizacija neturi nieko bendro su religija, ir jos veikimas yra grynai endekiškas. Taigi ar imsime ją iš tos, ar kitos pusės, ši atnešta į Vilniauss krašta iš Poznanės organizacija yra lietuvių jaunimui ir ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam lietuviui perdėm svetima visais atžvilgiais, o juo labiau kaipo endekiška. Tačiau to nežiurint, lietuviams kunigams įsakoma organizuot jos skyrius netik mišriose, bet ir lietuviškose parapijose ir traukt į tuos skyrius lietuvių jaunimą. Vadinasi, atvirai statomas įsakymas: į lenkišką ir endekišką organizaciją lietuviai kunigai turi traukt lietuvių jaunimą.

Tiesa, skaudu lietuviui, kad lietuviai kunigai, paskirti gudiškose parapijose, steigia gudų tarpe lenkiškai endekišką organizaciją lenkinti gudus. Bet čia turi kelt balsą gudai; bet ką lietuviai turi daryt, kur lietuviai kuniagi steiga S.M.P. skyrius grynai lietuviškose parapijose.

Kiek tų skyrių šiuo metu yra pristeigta, tikslių žinių neturime, bet faktas palieka faktu, kad lietuviai kunigai verčiami traukt jaunimą į grynai endekišką organizaciją. Iš to atžvilgio kartais įvyksta tiesiog dramatinių scenų. Pavyzdžiui, prieš porą metų vienų lietuvių gyvenamoje Dubičių parapijoje lietuvis kunigas R. steigė S.M.P. skyrių. Tam tikslui įvykdyt sušaukęs jaunimą į kiemą ir t.t. Susirinkę jaunuoliai klauso patys nežinodami kas čia dedasi. Ir kai atsiranda susipratusių, kurie pasipriešina endekiškos draugiojs steigimui, kun. R. čia pat apšaukia juos "bolševikais." Aišku, po tokio dramatinio susidurimo tarpe neturinčio jokios tautinės ambicijos lietuvio kunigo ir susipratusių jaunuolių, jaunimas išsiskirsto atsižadėję paskirtų pareigų. Bet tai yra gerai, kad atsiranda jų tarpe susipratusių jaunuolių, kurie nesidrovėjo gint lietuvio vardo ir perspėt jaunimą, kad neįstų į endekų tinklą. O kiek tokių vietų yra, kur nėra kam nesusipratusio jaunimo įspėt ir ten LIETUVIAI kunigai lengvai įsteigia endekišką organizaciją. Kad taip yra, geriausiai liudija tilpusi "V. R." 77-me n-y korespondencija iš Kalesnikų, kur mišrioj parapijoj lietuvis kunigas taip pat įsteigė endekiškos organizacijos skyrių ir net jam vadovauja. Tokių skaudžių Vilniaus lietuivams faktų yra ir daugiau, tik jų čia neminime. Tačiau pakanka to, kad **lietuviai** kunigai steigia endekiškų organizacijų skyrius ir tai ne lenkiškose, bet mišriose arba lietuviškose parapijose. Juk tai likimo ironija: **lietuviai** kunigai verčiami varyt **lenkinimo darbą** lietuvių gyventojų tarpe. Dar liudniau tas dalykas atrodo, kad lig šiol nesigirdi, kad bent vienas lietuvis kunigas pakeltų balsą del j tautinių jausmų užgavimo, nes tokio darbo kitaip pavadint negalima. Užtenka primint didelį trijų Lietuvos vyskupijų (Vilniaus, Seinų ir Žemaičių) kunigų suvažiavimą, įvykusį Viln'uje vyskupo Ropo laikais. Pirmininkaujant kunigui profesoriui Bučiui, prie Šv. Mikalojaus bažnyčios susirinkę minėtieji kunigai padarė didelius nutarimus, kuriuos įteikė Vilniaus vyskupui Romui. Tada kunigai turėjo daugiau drąsos, negu šiandien.

Taip. Tuomet kunigai galėjo ne tik susirinkę aptart lietuvių katalikų reikalus, bet parašyt Romon platų memorialą del lietuvių katalikų sunkios padėties Vilniaus diecezijos bažnyčiose. Gal'anas žinomas 70-ties lietuvių kunigų memorialas ir neatsiekė to tikslo, kurį jis turėjo atsiekt, bet platus pasaulis bent sužinojo, kaip lenkų dvasiškija elgėsi su lietuviais katalikais. Dabar, kaip matome, yra dar blogiau. Dabar jau nepasitenkinama lietuvių kalba pamaldų mažinimu, nepasitenkinama ir lietuvių kunigų į gudiškas parapijas, o lenkų kunigų į lietuviškas parapijas siuntimu. To visa maža. Imta dar reikalaut, kad lietuviai kunigai mišriose ir lietuviškose parapijose varytų savo gyventojų tarpe lenkinimo darbą. Ir štai prieš šitokį, kaip sakiau, tautinių jausmų įžeidimą, nieks lietuvių kunigų nereaguoja.

Gal man prikiš nežinojimą, kad S.M.P. yra katalikiško jaunimo organizacija. Atsakysiu į tai šitaip: Kam iš musų nežinomas endekų katalikiškumas, kurio jie neįsivaizdina be lenkybės. Antra vertus, jeigu S.M.P. vadams rupėtų katalikybė, tai jie butų negalėję tai organizacijai katalikiško vardo. Bet to kaip tik nepadaryta ir tai nuosekliai, nes ta organizacija tiek turi bendra su katalikybe, kiek jąja reikalinga prisidengt einant į sodžiaus gyventojus stiprint lenkybės dvasią. Tik tam tikslui įsteigta Vilniaus krašte Poznanėje atsiradusios Stowarzyszenia Mlodzieży Polskiej" agentura.

Jeigu kalbam apie katalikišką organizaciją dvasią, tai pirmon galvon reikia statyt Lietuvių Šv. Kazimiero Draugiją, kuri turi Popiežiaus suteiktus atlaidus, kai tuo tarpu S.M.P. nieko panašaus neturi. O betgi lietuviams kunigams ne tik neįsakoma palaikyt katalikiškos lietuvių organizacijos, bet netgi vizituojant parapiją, jei nerandama S.M.P., tai nežiurint keliolikos veikiančių Lietuvių Šv. Kazimiero draugijos skyrių, įrašoma į parapijines knygas, kad tikėjimo palaikymui nieko nepadaryta. (Reikalui esant nurodysiu vietą ir žodžius, kurie buvo užrašyti. Aut.). Vadinasi, lietuvių tautinė draugija, turinti Šv. Tėvo suteiktus atlaidus negali palaikyt žmonėse tikėjimo, o endekų organizacija — gali?.. Kitos išvados ir norėdami nepadarysime .

—o—

VAIKAMS SKAITYT

KAIP ANGLAS SUMEŠKERIOJO TIGRĄ

Anglai labai mėgsta važinėti po pasaulį, nes jų daug yra labai turtingų. Be to, jie didelį sporto mėgėjai: kas žaidžia futbolą, kas medžioja, kas meškerioja.

Štai, su vienu anglu keleiviu, dideliu mėgėju meškeriot, Indijoj įvyko toks nuotykis.

Atvykęs Indijon, anglas nuvažiavo į tokias vietas, kur žmonės retai gyvena, kur tik milžiniški miškai puošia plačių ir vandeningų upių krantus. Išsirinkęs patogią, kaip jam atrodė, vietą žuvims gaudyt, anglas susitaisė meškeres, ir atsisėdo krante, prie krumokšnių, meškerioti. Šautuva su kitais daiktais jis paliko kiek toliau nuo kranto, savo tarno — induso priežiuroj. Meškerioti anglui nekaip sekėsi. Kad ir kabinosi žuvys, bet pagauti jų negalėjo. Tad dažnai anglas traukė meškeres ir metė atgal į vandenį. Po kiek laiko jam pasirodė, kad vienoj meškerėj jau turi buti užkliuvus geroka žuvis, nes pludė smarkiai pasinėrė. Iš visų jėgų truktelėjo jis meškerę bet lyg tyčia nieko nebuvo. Tik meškerės kablelis iš smarkumo perlėkė jam per galvą į krumus. Norėdamas toliau meškerę užmest, anglas švystelėjo meškerykočiu, bet pajutęs, kad kablelis krumuose užkliuvo, kiek pasilenkė, betraukdamas. Tą akimirksnį kažkas perlėkė per jo galvą ir triukšmingai įkrito vandenin. Nustebęs anglas dirstelėjo—ir sustiro iš baimės! Vandeny pliuškėjo didžiulis tigras, o jo ausy buvo įstrigus meškerė. Dabar tik suprato anglas, už ko krumuose buvo meškerė užsikabinus. Mat, prie jo iš užpakalio buvo priselinęs tigras ir jau ruošėsi šokti, kai anglas, stipriai, traukdamas iš vandens meškerę, permetė ją į krumus ir čia kablelis pagavo tigro ausį kaip tik tuo akimirksniu, kai tigras buvo besirengęs pult. Pajutęs skaudėjimą, žvėris negalėjo gerai šuolio nutaikyt, o tuo trapu anglas dar linktelėjo, taip kad tigras peršoko, jo nekliudęs, ir pateko vandenin. Iš išgąčio ir nusistebėjimo anglas nežinojo, ką daryt. Bėgt prie šautuvo buvo to li—per tą laiką tigras galėjo iš vandens išplaukt ir, jį pasivijęs, sudraskyt. Tad jis pradėjo šaukt tarną, kad tas atneštų šautuvą. Tačiau ir tigras labai išsigando. Vietoj plaukęs į krantą, jis pasuko upės gilumon, norėdamas pasprukt antron pusėn. Galbut, kad taip ir butų išėję gerai, bet anglas vis dar laikė rankoj meškerkotį. Tigras, truputį paplaukęs pajuto, kad vėl jam skauda ausį, nes anglas, lyg sumišęs, ėmė žvėrį traukt atgal. Šis, prunkšdamas iš pykčio, pasuko į krantą. Dabar anglas pamatė, kad blogai padarė, ir pradėjo, sučiupęs antra ranka storą šaką, pliaukšėti į vandenį, vydamas tigrą nuo kranto vėl upės. Kadangi buvo gilu, tai tigras, nesiekdamas kojomis žemės, negalėjo anglo pult, ir, pabugęs plekšėjimo vėl pasisuko upėn. Tačiau anglas, vis dar gerai nesusivokdamas, ką daro, vėl truktelėjo meškerykotį — ir tigras priverstas plaukt į krantą. Tai pastebėjęs anglas vėl iš visų jėgų stvėrėsi poškint šaka į vandenį tigrui nubaidyti. Šis, nepratęs vandeny kovoti, antrą kartą pasuko upėn. Anglo laimėi, tuo laiku atbėgo indusas su šautuvais. Dabar anglas jau atsipeikėjo, liepė tarnui paimti meškerykotį ir traukt žvėrį atgal. Kai tigras atsisuko, anglas taikiu šuviu į kaktą jį nudėjo. Ištrauktas iš vandens, tigras pasirodė nepaprasto didumo. Jei anglas nebutų iš netyčių jo užkabinęs meškere, tai, be abėjo, žveris jį butų sudraskęs. Anglas buvo labai patenkintas savo grobiu, bet daugiau ten meškeriot nenorėjo. Jis grįžo namo ir į savo dienorašti įsirašė tokį dalyką: "Ketvirtadienį Gango upėje aš sumeškeriojau tigrą..—M.R.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą
TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ
Kalėdų Ekskursija
Išplauks iš New Yorko
S. S. "DROTTNINGHOLM"
Gruodžio 2 d. š.m.
M. L. "GRIPSHOLM"
Gruodžio 8 d. š.m.
Prašykite Specialio Kalėdinio Aplinkraščio
Informacijos ir Laivakortės gaunamos pas savo agentą, arba:
Swedish American Line
10 State St. Boston, Mass.

RUDUO

Paėmęs aš geltoną lapą,
Menu jau vasaružės kapą—
Ruduo ateina kaip naktis,
Bet ir jame—nauja viltis
Ruduo nereiškia dar nykimo—
Tai valanda susikaupimo,
Kad po ateinančios žiemos
Ir vėl gyvybės bus naujos!
Kaip rudenį gyvybė tuno,
Taip mintys smegenose, kune,
Tyliau, giliau per žiemą veiks—
Ramybės jims žiema suteiks!
Ir su pavasario paukštužiais
Į širdį džiaugsmas vėl atužęs
Pažadins jausmus puotai vėl—
Tad kam liudėti ir kodel?!..

Arėjas Vitkauskas

KOKIA NEBUT' ŽMONIŲ MINTIS...

Kokia nebut' žmonių mintis,
Lygiai gera arba pikta,
Mus gali pragaran nusiųst,
Kur pražuvimo yr' vieta.
Arba į laimę mus pašaukt,
Atkelti dangiškus vartus,
Kur laimė skaisčiai sužibės
Ir amžinai su mumis bus.

J. Naruševičius

Niekas Taip Žmogų Nedabina

Nieks taip žmogų nedabina,
Ir nepuošia jį tikrai,
Kaip priimtas papratimas
Visuomet gyvent dorai.
Musų priedermė gyvenant
Taip save susitvarkyt,
Kad daugiau širdy dorybės
Mes paiegtume įgyt.
Kaip nakčiai nuo skaisčių (žvaigždžių
Atsimaino veik dangus,
Taip lyginai atsimaino
Dorą mylintis žmogus .
Ir iš menko ir iš silpno
Pasidaro veik tvirtu
Ir paskendusis piktybėj
Pasilikt gali šventu.

J. Naruševičius

—o—

JUOKAI

—Taip, tamsta tvirtini, kad švieži, žali kiaušiniai tikrai stiprina balsą? — Klausia dainininkas tenoras savo draugo.

—Taip, juk vištą, padėjusi kiaušinį, tuojau pradeda "dainuot,"—kudakina iš visų jėgų.

DIPLOMATIJA

Sena panelė, pašaukta kaipo liudininkė, nė kaip neprisipažįsta kiek turinti metų. Teisėjas pagalvojęs klausia:

—Pasakyk tamsta, kiek motina turėjo metų, kai tamsta gimei?

—Dvidešimt dvejus.

—O dabar?

—Dabar ji turi šešiašdešimt.

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkitės—
Amerikos Lietuvis
14 Vernon Street
Worcester, Mass

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. $1.50
Užsieniuose 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Lietuviškos Enciklopedijos Pirmas Sąsiuvinis Jau Gatavas

Amerikos Lietuvio redakcija šiomis dienomis aplaikė nuo Spaudos Fondo 1-mą sąsiuvinį Lietuviškos Enciklopedijos. Sąsiuvinis papuštas su 11-ka paveikslų, 4-riais žemlapiais ir vienu braižiniu, ir talpina savy 64-rius puslapius dvišpaltinio rašto. Prie Lietuviškos Enciklopedijos dalyvauja 187 įvairių profesorių, mokytojų, inžinierių, daktarų ir kitokių plunksnos sandarbininkų. Žodžiu sakant, dalyvauja visa lietuvių tautos inteligentija.

Pridedamuose lapeliuose kviema savo skaitytojus prenumeruot ir ragint kitus prenumeruotis Lietuvišką enciklopediją:

"Lietuviškos Enciklopedijos leidėjas, pradėdamas šį didį darbą, kuris truks kelerius metus ir reikalaus investuot žymaus kapitalo, gerai žino, kad be krašto šviesuomenės paramos negalės to darbo atlikt. Todel leidėjas kviečia visus šviesius žmones į bendradarbiavimo talką. Kuo gali kiekvienas gerų norų žmogus padėt? Ogi remdamas enciklopedijos leidimą mažomis prenumeratos sumomis, — pats prenumeruodamąsis, kitus ragindamas prenumeruotis ir rinkdamas prenumeratą. Geriausios mokslo jegos Lietuvoje susiorganizavo šiam darbui dirbt; tad dabar susiburkime ir visi remkime finansiškai, surinkdami nors penkis tukstančius prenumeratorių. Kiekvienam bus smagu prisimint, kad ir jis įdėjo savo "plytelę", šį didįjį lietuvių tautos kulturos paminklą statant.

Lietuviškąjai Enciklopedijai išleist reikia ne tik daug darbo, bet ir daug lėšų. Tačiau Spaudos Fondas (Kaune, Laisvės Alėja No. 62) turėdamas galvoje, kad tas kulturos darbas bus paremtas ir visuomenės, ryžosi šio didelio darbo imtis."

Kaip Matyt iš čia paduotų minčių, atrodo, lig kad tas Spaudos Fondas butų pamiršęs Amerikos Lietuvius ypatingai pakviest prisidėt prie išleidimo Lietuviškosios Enciklopedijos. Musų manymu yra, kad Amerikos Lietuviai gali prisidėt medžiagiškai prie leidimo to neapkainuojamai brangaus Lietuvių Tautos veikalo — Lietuviškos Enciklopedijos.

Prie leidimo Lietuviškos Enciklopedijos veik butų galima visus Amerikos Lietuvius užinteresuot, ir reikia tikėtis, kad jau čia jokiems politikavimams vietos negali but. Taigi, tuo atžvilgiu mes manom, kad Amerikos Lietuviai galėtų Lietuviškos Enciklopedijos darbą pagreitint, nes jie galėtų sudėt mažiausiai kokią 100,000 dolerių sumą, o tokia suma, musų supratimu butų didelė paspirtis prie spartesnio darbo eigos. Tas šimtas tukstančių dolerių butų galima surast Amerikos lietuviuose ir jų stambesniose organizacijose, pavyzdin S.L.A. galėtų asignuot mažiausia $25,000.00, S.L.R.K.A. kokį $20,000.00, o likusius $55,000.00 butų galima surinkt iš mažesnių draugijų, profesijonalų ir abelnai iš visos lietuvių visuomenės. Tiktai reikia gero patvarkymo, o užsibrėžtasis tikslas gali but pasekmingai ir garbingai pasiektas. Tad stokime visi į darbą su medžiagine pagelba prie pagreitinimo išleidimui Lietuviškos Enciklopedijos.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

LIETUVA LAIMĖJO HAGOS TEISME

(Užbaiga)

Lietuva neprivalo atidaryti geležinkelių su Lenkija. — Smugis Vilniaus grobikams ir Ambasadorių sprendimui.

KAIŠIADORIŲ-LENTVARAVO GELEŽINKELIS

Dėl Kaišiadorių - Lentvaravo geležinkelio Komisijėlės juristai atranda, kad "laisvas tranzitas yra faktinai nutrauktas didelės tarptautinės svarbos linijoje", nes ši linija turinti buti skaitoma kaipo "esencialiai pritaikinta tarptautiniam tranzitui." Lietuva pasirašusi Klaipėdos Konvenciją (Aneksas III, straipsnis 3) apsiėmė pildyti Barcelonos Statutą dėl Tranzito laisvės. Nors tas Statutas kalba apie palaikymą tranzito laisvės **veikiančiomis** gelžkelių linijomis, o Kaišiadorių - Lentvaravo linija jau visai neveikia nuo 1920 m., juristai vis vien "aptempė kurpalį": jų nuomone ši linija tenka skaityti veikiančia, tik laikinai Lietuvos sustabdyta; todėl statutas uždedąs Lietuvai prievolę ją atidaryti.

Bet kalbamasai Barcelonos Statutas, uždėdamas valstybėms prievolę palaikyti laisvą tranzita, yra numatęs atsitikimus, kada ta laisvė gali buti panaikinta. Apie tai kalba Statuto straipsniai 7-tas ir 8-tas.

Straipsnis 7-tas numato, kad "išimtinais atsitikimais ir galimai apribuotam laikui" tranzito laisvė gali buti sustabdyta, jeigu to reikalauja **"rimti įvykiai, liečiantieji Valstybės saugumą, arba jos gyvuosius interesus."**

Straipsnis 8-tas numato, kad "šis Statutos nenustato nei teisių nei pareigų valstybėms esančioms karo stovyje."

Ar uždarymas Kaišiadorio-Lentvaravo linijos nepateisinamas nei vienu viršminėtų straipsnių? Juristų komisijėlė meno, kad anaiptol ne.

Straipsnis 8-tas nepateisina, nes su 1927 m. gruodžio mėn. 10 d. rezoliucija, kuri panaikino karo stovį tarp Lietuvos ir Lenkijos, savaimi atpuolė ir ta apsauga, kurią turėta omenyje, pasirašant Klaipėdos konvenciją. Bet kaip su straipsniu 7-tuoju, kuris duoda teisę nutraukti laisvą tranzitą, kuomet to reikaluja "Valstybės saugumas ir jos gyvieji interesai?" Šis straipsnis, juridiniu atžvilgiu, buvo kertinis akmuo, kuriuo Lietuva rėmė savo atsiginimą. Jis yra aiškus. O vienok pažiurėkim, kaip politikuojantieji juristai mėgino jį apeiti savo raporte.

Visų pirmiausiai, komisija "turinti įspudžio", kad šis straipsnis "nepritaikomas." Tranzito nutraukimas esąs jau arti dešimts metu. Jeigu jis ir galėjęs buti "un moment justifiée" (valandėlei pateisinamas) einant 7-tuoju strapsniu, tai esą butų sunku dabartinį stovi pateisinti 7-tuoju straipsniu, nes jis kalba apie tranzito nutraukimą tik "galimai apribuotas laikui"; neigi komisijos nuomone **prekių tranzitas** galis pakenkti "valstybės saugumui", arba paliesti jos "gyvuosius interesus". Bet jeigu jau Lietuva ir galinti, eidama šiuo straipsniu, nutraukti tranzito laisvę, tai komisijos nuomone didžiosios valstybės, pasirašusios Klaipėdos Konvenciją su Lietuva, galėtu, einant ta pačia konvencija, šį klausimą sureguliuoti Barcelonos Statuto 13-tu straipsniu, nors jis leičias tik tranzita į Klaipėda.

Lenkija, teisybė, nepriklauso prie Klaipėdos Konvencijos, bet ji "esanti linkusi padaryti jai privalomų žygių tikslu atidaryti tranzitą Kaišiadorių-Lentvaravo linija", o juridiniu atžvilgiu ji esanti surišta ir Transito Laisvės konvencija.

Pagalios šis perdėm tendencingas ir "suktas" išvedžiojimas apvainikuojamas komisijos rekomendacija, kad "atnaujinimas susisiekimo Kaišiadorių-Lentvaravo linija dar nėra pakankamas tam, kad kalbamąją liniją grąžinti tarptautiniam tranzitui." Šie "politiški juristai" atrado, kad siedvi valstiji (reiškia, Lietuva ir Lenkija) "gražindamos šią liniją tranzitai, turi tuo pačiu prievolę sudaryti techniškas sutartis, kurios esančios butinos, kad tarptautinis tranzitas veiktų patenkinamai.

ATIDAVIMAS BYLOS HAGOS TEISMUI

Šitoksai Tranzito Komisijos raportas buvo patiektas Tautų Sąjungos Tarybos posėdžiui 1930 m. rugsėjo mėnesyj. Taryba atrado, kad Komisijos raportas "iškelia ypatingai svarbius klausimus, turint omenyje bendruosius interesus" ir kad "Taryba tikrai negalėtų šiais klausimais išsireikšti be nuodugnaus šio raporto išgvildenimo." Todėl Taryba nutarė šį klausimą atidėti ligi sekančio savo posėdžio, kuris įvyks 1931 m. sausio mėnesyj.

Laike ilgų debatų kurie įvyko šiame Tarybos posėdyj dėl kalbamojo Tranzito Komisijos raporto, Lietuva užėmė griežtai priešinga Tranzito Komisijai poziciją. Ji nuodugniai įrodinėjo, kad nei viena sutartis, nei vienas Lietuvos tarptautinis užsiangažavimas (pasižadėjimas) neuždeda jai jokios prievolės atidaryti tranzitą su Lenkija geležinkeliais, upėmis, ar kitokiu budu. Lietuvos delegatai išnaujo išdėstė visą Lietuvos-Lenkijos ginčo bylą, nurodydami lenkų politinius tikslus, pridengtus techniško susisiekimo forma. Jie nurodė, kad ši byla yra kilusi iš Tarybos priimtos 1927 m. gruodžio mėn. 10 d. rezoliucijos, kuri uždėjo abiem šalim pareigą "pradėti derybas." Lietuva sąžiningai tas derybas vedė, bet rezoliucija neuždėjo, ir negalėjo uždėti, Lietuvai pareigos **susiderėti** jai nepriimtinais pamatais. Lietuva įojaliai vykdė Tarybos rezoliuciją, bet ji negali sutikti nei su Tranzito Komisijos raporto išvadomis, nei su jos rekomendacijomis, kitais žodžiais, Lietuva dabartinėmis sąlygomis, t. y. kol neišrištas pamatinis Vilniaus klausimas, negali savo politikos pakeisti ir atidaryti susisiekimui su Lenkija savo geležinkelių.

Visas didelis Tarybos rezoliucijoj numatytas planas "užmegsti santykius", aišku, nuėjo niekais. "Paskutinis šiaudas", už kurio galima buvo užsikabinti,— buvo Transito Komisijos raportas ir ypatingai jo esencialė dalis dėl Kaišiadorių-Lentvaravo linijos atidarymo šiuo ir nutarta pasinaudoti.

Pasiulyta kreiptis į Hagos Tarptautinį Teismą, kuris išrištų ginčą tarp Tranzito Komisijos ir Lietuvos griežtai priešingos nuomonės. Lietuva su tuo sutiko. Taigi šiame posėdy ir nutarta atsiklausti Hagos Tarptautinio Teismo "Patariamosios nuomonės" (ji nėra privaloma) ir suformuluota sekantis paklausimas:

"Taryba prašo Tarptautinį Teismą malonėti pareikšti konsultatyvę nuomonę, einant Pakto 14 straipsniu, sekančiu klausimu:

Ar tarptautinia esantieji galioj pasižadėjimai, faktinoje padėtyje, verčia Lietuvą — ir jeigu taip, tai kuriomis sąlygomis, — padaryti žygiu atidarymui trafiko, ar tam tikrų trafiko kategorijų, Kaišiadorių-Lentvaravo geležinkelio šakoje?"

Šis klausimas ir buvo sprendžiamas Hagos Teisme pereitą mėnesį. Kaip matėm, Hagos Teismas pilnai pripažino teisybę Lietuvos pusėj ir vienbalsiai pripažino, kad jokios sutartys nei pasižadėjimai Lietuvos neverčia susisiekimą su Lenkija atidaryti.

Tuo budu visos Lenkijos pastangos priversti Lietuvą užmegsti su ja santykius ir vėl nuėjo niekais. Ji mėgino kąsti, bet įkando akmenį. (Galas)

Lietuvos Piniginė Buklė

Lietuvos bankas š. m. liepos mėnesy turėjo 120 milijonų litų popierinių pinigų ir 138 milijonų litų metalinių pinigų apyvartoje. Pernai tuo pačiu laiku buta apyvartoje 997 miljonai popierinių ir 12 milijonų metalinių.

Lietuvos bankas suteikė paskolų įvairioms ukio šakoms šiemet 104 milijonus litų ir pernai 90 milijonų litų sumai. Šiemet daugiau išduota paskolų žemės ukiui 5 milijonai, prekybai ir pramonei 3 milijonai, pramonei 3 milijonai. Sumažinta paskolų davimas bankams, namų savininkams ir importo prekybai.

Indėlių 6 Kauno bankuose šiemet buvo 86 milijonai litų ir pernai 70 milijonų. Paskolų tie bankai išdavė šiemet 96 milijonus litų ir pernai 71 milijoną litų sumai. Per rugpiučio mėnesį, kada Vokietijoje bankai subraškėjo. Kauno bankuose indėlių išėmė 10 milijonų litų.

KĄ MAČIAU LIETUVOJE TRUMPAME JOS NEPRIKLAUSOMYBĖS GYVENIME

(Rašo DR. P. PUSKUNIGIS)

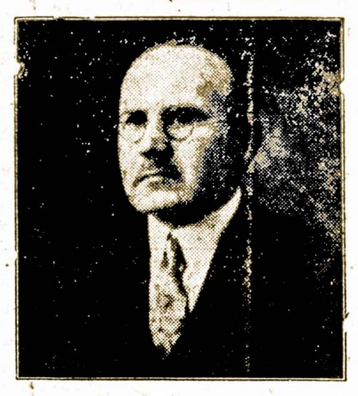

Dr. P. Puskunigis

KERTAME PIETINĘ DALĮ ŠVEDIJOS TRAUKINIU

Ekskursijos palidovai mus nuvežė į geležinkelio stoty, ir vienas iš jų angliškai kalbantis, keliavo su mumis į Baltikos juros uostą Kalmar. Pusiaukely sustojom papietaut puošnioj valgykloj kur radome stalus apkrautus ivairiais valgiais. Galėjo valgyt kiek kas norėjo ir ko norėjo. Kelionė traukiniu buvo įdomi. Ekskursantai žiurėjo per langus ir žingeidavos vaizdu Švedijos provincijos (ukių) gyvenimų. Visą kelią matėsi didelis skirtumas tarp švedu žemės ukio buklės ir kitų šalių kurias mųsu ekskursantai buvo matę ir pažinę. Maži ir dideli ukiai turėjo vienokią išvaizdą. Trobėsiai tvarkingai ir dailiai pastatyti, visur matėsi raudoni stogai. Gyvenimo namai atrodė ruiminga, dailiai apžiurėti, sutvarkyti. Nebuvo niekur matyt to spaudziančio reginio, gyvenamasios lušnelės, iš kur rodos taip ir prabils "vargas" į tavo ausis. Gyvuliai, raguočiai, arkliai, avys ir kiti ganėsi žolėtose žaliuojančiose lankose, pievose ir dobilienuose. Gyvuliai gražus, riebus, dideli, rodos, kad visi laikomi pardavimui ar parodai. Kur gludi priežastis švedijos ukininko tokio gyvenimo, kad matosi toks ryškus vaizdas jo gerbuvio, laiprendžia daugiau patyrę žinovai tos šalies buklę. Mano nuomone ekonominė Švedijos padėtis yra tiesioginiu resultatų jų kulturinio auklėjimo.

KELIONĖ IŠ KALMAR PER BALTIKOS JURĄ Į KLAIPĖDĄ

Povakare Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro pirmosios ekskursijos dalyviai sėdo į "Borgholm" laivą ir pavakarieniavę leidosi Klaipėdos link. Baltikos jūra buvo rami. Nueję gult keleiviai neįautė jokio supimo. Atsikelę ant rytojaus vieni ankščiau, kiti veliau taip ir daiėsi paviršiai zerkolinio vandens ar nepamatys Lietuvos pakrančiu. Pusiaudieny jau buvo matyt žemė tai vienur tai kitur, bet žinojom, kad be 4-po pietų nepasieksime Klaipėdos uosto. 4-tą valandą jau mes slinkome į galą prieplaukos, sustojus "Borgholmui" savo vietoj, mus pasitiko didelis burys žmonių tarp jų ir Šauliu Sąjungos orkestra, kuri grojo mųsu pasiilgusiems Tevynės jausmams atatinkamas meliodijas. Ekskursantų upas buvo pakilęs. Kelioneje visi buvo taip susidraugave, kad jiems rodesi reikį ir toliau visiems sykiu keliaut. Bet, deja, kiekvienas turėjo sekt iš kalno nustatytus planus.

KELIONĖ IŠ KLAIPĖDOS Į GILUMĄ DIDŽIOSIOS LIETUVOS

Apleidę Klaipėdą, ekskursantai traukiniu 8-tą valandą vakare vyko kiekvienas pas savo gimines į sodžius ir miestus. Nors Lietuvos traukiniai surušiuoti į klases, bet daugumas ekskursantų vyko 3-čia klase ir rado, kad ta klasė nors ir neturi minkštų dulkių prisigėrusių kaip tankiai buna abelnai traukiniuose, kur tokios sėdynės randasi, yra gerai aprupinta reikalingais keliavimui patogumais. Sėdynės ir grindys švarios, luosos nuo dulkių. Suolai platųs, ruimingi. Toliau važiuojantiems galima pailsėt į vales, nes kartais tenka visa kajuta vienam asmeniui.

Man-gi prisiėjo keliaut tą patį vakarą į Palangą ir ant rytojaus automobiliu vykome drauge su Lietuvos keleta publicistų panemune į Kauną. Pratęs Amerikoje važinėt gerais asfoltiniais ir betoniniais keliais maniau sau: "ča tai jau mus gerokai patrankys." Musų šoferis pasirodė turįs geresnį patyrimą

Sanas Žemaitis

Čia daug turečia ko pasakyt apie mųsu kaiminą-Vokietiją ir jos kulturos atbalsius gyvenimo reikaluose, palyginant juos su aukščiau kalbama daug mažėsne už Vokietiją tautą, bet matau, kad tie Lietuviai turistai, kurie važiuos į Lietuvą per Svediją galės gaut gerą palyginentį supratimą tų; 2-jų tautų buklės. Tuom da nesimieruoja tautos ištvermė ir jos kolektyvis gabumas. Tuom būtų daug loging'au apręst karų pražutingumą kiekvienai tautai ir valstybei turint domėje tą faktą, kad Švedija, budama maža valstybe, koncentravo savo pastangas kulturai per visą šimtmetį, kuomet didelė Vokietija tuo pačiu laiku eikvojo daug Valstybinės enerigijos militarizmo reikalams, Ėmus domen ir kitas skandinavu tautas gausime tą patį vaizdą. Tas galutiniai sumuša seniai nusigyvenusį argumentą, kad tik didelės tautos gali sugebiai ir gerai tvarkytis. Mes Lietuvai turėtume iš to semt savo gyvenimui pamokas ir nepasiduot pesimizmo iliuzijiom, kad buk mažumas mųsu tautos neleis mums naudotis visais gerumais kokiais naudojasi didesės tautos. Lai didesės valstybės tik palieka ramybėje mažąsias-pastarosios sugebės, proporcionaliai, duot daug daugiau pasaulinio progreso. Tradicijoms už didžiasias valstybės.

keravojime automobilio už daugumą Amerikos šoferių. Kelionė plentu ir pirmos rušies vieškeliais nedarė jokio skirtumo nuo Amerikos "State Roads." O ir važiavome po 50, 60 kilometrų į valandą. Kartais reikėjo turėt staigių sustojimų privažiavus mažus vieškelių tiltukus, kurie biskutį aukščiau už kelią iškelti. Tas mums neteikė jokio nemalonumo, tik šoferis skundėsi, negalįs per daug į šalis dairytis ir turįs laikyt omeny tiltukus, kad laiku pavartojus stabdžius (brakes).

KAIP ATRODO DABAR KAUNAS?

Atvažiavęs Kaunan pasijutau esąs Lietuvos širdy. Esant Kaunui laikinąja sostine, jis turi teisės daryt ant ką-tik pribuvusio keleivio inponuojančio įspudžio. Judėjimas publikos didelis. Automobiliai ir autobusai taip ir užią veik be pertraukos. Laisvės Alėja asfoltu išklota, atrodo, ir savo pločiu ir vidury medžiu alėja priduoda Kauno didžiausiai gatvei atitinkamos sostinei reikšmės. Amerike rasime visai mažai miestų su tokiomis gatvėmis, kur butų vidury medžių alėjos, ir senesni moderniškai remontuojami namai, jai taip visos statybos darbas ir toliau eis, tai po keletos metų, Kauno nebus galima nė pažint.

Statybos darbai sparčiai eina ne tik Kaune, bet ir kituose miestuose. Marijampolėj, Šiauliuose, Tauragėj, Klaipėdoj ir kitur. Klaipėdoj, anot P. Vanagaičio, yra didelė stoka butų, yra ten planuojama ir galvojama kaip ir kokiu lengviausiai budu butų galima tą stoką pataisyt. Del to šiame nedarbo laike, kuomet didžiausiose valstybėse tukstantinės žmonių minios neturi ką veikt, Lietuvoje net nepakanka rankų darbo, nė medžiagos. Marijampolėj statomam cukraus fabrikui pritruko Lietuvoje gamintų plytų ir turėjo kreiptis tuo reikalu į Latviją.

LIETUVOS MIESTŲ BUKLĖ

Lietuvos miestuose plečiasi įvairios pramonės, fabrikai, dirbtuvės ir t.t. gana sparčiai. Kaune veikia apart mažesnių įmonių šios: "Maistas" akcinės bendrovės fabrikas, kuriame 4,000,000 litų kapitalas daro labai sparčią apyvartą gamyboje bekono išvežimui užsienin.

"Drobės" fabrikas, suorganizuotas keletos amerikiečių gerai veikia ir savo išdirbiniais aprupina Lietuvos kariuomenę, policiją ir Šaulių Sąjungą uniformomis. Apart "Drobės" dar veikia keletas ir mažesnių audinyčių. Taip pat yra geležies, medžio, celuloso ir kitokių įmonių, kurios kas kart didėja savo sryty gamybos.

Šiauliuose veikia: 1) P. Frankelio odų fabrikas, kur dirba 400 darbininkų. 2) P. Zevensono dežučių ir skardos fabrikas, dirba 100 darbininkų. 3) Zevensono konservų — žuvies fabrikas. 4) Fabrikas "Batas", Frankelio ir Brolių Nurokų. 6) P. Vlado Vaitkaus Saldainių Fabrikas. 7) Rutos saldainių fabrikas.

Čia jau neminint daugely mažesnių dirbtuvių pasirodo, kad Šiaulių įvairiose įmonėse darbuojasi keletas šimtų darbininkų. Tas Šiaulių gamybos įmonių pavyzdys vaizduos ir visus kitus Lietuvos miestus toje pat prasmėje.

Pakartotini Amerikos Lietuvių, senesniais laikais įgauti, nusiskundimai, kad Lietuvoje nesą jokių fabrikų, jau dabar neatitinka teisingumui. Lietuvai tapus neprigulminga, jos miestų buklė gana aukštai pakilo ir vis metas iš meto gerėja. O kiek dar galima naujų įmonių steigt? Vietos tokioms įstaigoms yra gana daug tik reikia kapitalo ir tą galėtų atsiekt Amerikos Lietuviai. Jie ras Lietuvoje daug gerų progų. (Bus daugiau)

Vatikano Pinigai

Šiais metais Vatikano, kitaip sakant popiežiaus, valstybė išleido savo metalinius pinigus. Popiežius per savo atstovus tų monetų rinkimus, kaip dovaną pasiunte visų valstybių galvoms. Didžiausios vertės yra 100 lirų auksinė moneta. Jos vienoje pusėje yra Pijaus X1 biustas su užrašu "Pius X1 Pont. Maė. anno X111"; kitoje —Kristaus karaliaus statula su lazda rankoje ir užrašas "Stato della Citta del Vatikano. Lire cento 1929".

Toliau sidabrinė 10 lirų moneta panaši i jau minėtąją, tik popiežiaus biutas neturi tijaros ir kitoje pusėje yra Dievo Motinos su sunumi ant kelių paveikslas. Kraštuose inicalai "P. C. I. R. C." t. y. "Paė Christi in Regno Christi". Penkių lirų sidabrinė moneta turi tokį pat popiežiaus biustą kaip ir 10 lirų, kitoje pusėje Šv. Petro statula.

Nikelinės monetos turi vienoje pusėje apvalų Pijaus X1 herbą, o kitoje 2 lirų moneta —Ganytojo paveikslą; 1 liros moneta — Nekalto Dievo Motinos liros moneta yra papuošta Mykolo Archangelo, dedančio kardą į statulą, o 20 centimų Šv. Povilo pavidalą.

Varinės monetos vienoje pusėje turi popiežiaus herbą, o kitoje 10 centimų šakele. Visose monetose yra pinigų projekto autoriaus prof. Mistruzzi parašas.

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPĖLĮ DYKAI

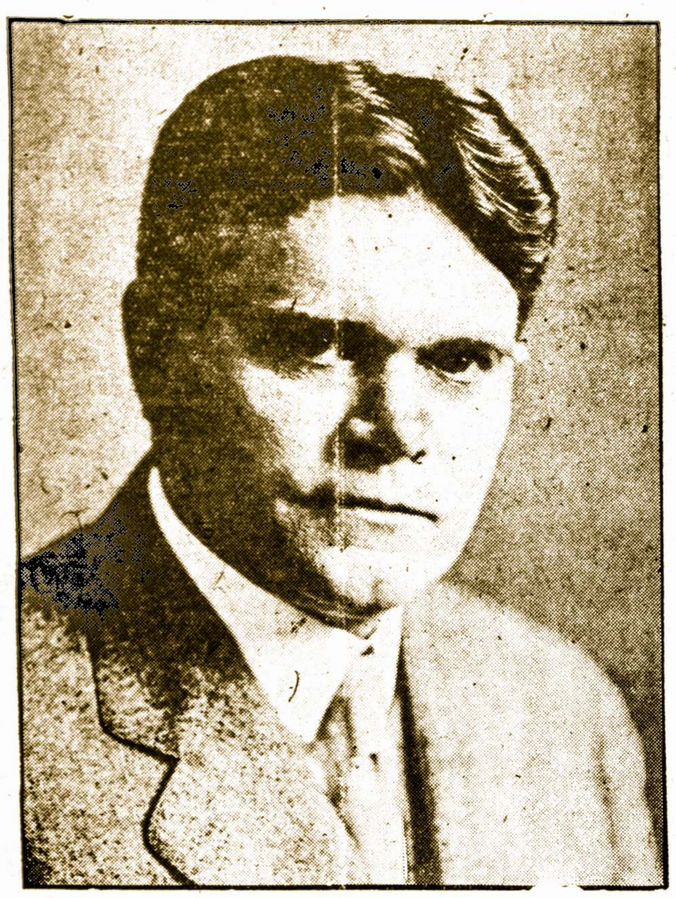

JOHN C. MAHONEY BUSINTIS WORCESTERIO MAJORAS

WORCESTERIEČIAI IŠRINKO DEMOKRATŲ PARTIJOS MAJORĄ

John C. Mahoney, demokratas, buvo išrinktas Worcesterio majoru su 5406 didžiuma balsų. Jisai gavo 35,214 balsų, gi jo oponentas Roland S. G. Frodigh, republikonas, gavo 29,808. Į miesto aldermanus išrinkta H. Oscar Rocheleau, gi į mokyklos komisiją išrinktas Walter J. Cookson. Į miesto valdžią įėjo šeši republikonai ir keturi demokratai kaipo aldermanai. Į miesto tarybą įeina aštuoniolika republikonų ir dvylika demokratų. Į mokyklos komisiją įeina septyni republikonai ir trys demokratai. Pirmiau miesto taryboje buvo tiktai devyni demokratai prieš 21 republikoną ir neturėjo galės sulaikyt majoro veto, bet daabar su 12 demokratų ir 18 republikonų ir demokratu majoru, demokratai galės majoro uždraudimą perbalsuot. Antradieny balsavo 65,022 žmonės iš 75,000 registruotų balsuotojų. Dar tiek daug niekuomet nebalsavo miesto rinkimuose. Žmonės norėdami pakeitimo buvo be galo daug susijdomavę rinkimais šiemet. Nė patys demokratai nesitikėjo, kad jiems taip puikiai pavyks. Jie labai nustebo, kad kaikurie miesto distriktai, kurie visuomet laikėsi republikonų partijos staiga perėjo demokratų pusėn.

MATILDOS ALIŠAUSKAITĖS, ADV. ANTANO J. MILLERIO VESTUVĖS

Dar tik nesenai sugrįžęs iš Lietuvos adv. Antanas J. Milleris su Matilda Ališauskaite susituokia ketvirtadieny, lapkričio 12-tą, 10:30 val. ryte, Šv. Kazimiero bažnyčioje, su iškilmingomis mišiomis. Matilda Ališauskaitė yra duktė Antano ir Marijonos Ališauskų. Ji yra užbaigus Bostono Muzikos Konservatoriją 1919 metuose ir yra viena iš gabiausių lietuvaičių Naujoje Anglijoje. Svarbesniuose koncertuose ar muzikališkuose parengimuose, ji visuomet budavo užkviesta kaipo pianistė. Dabar ji veda ir yra savininkė darbdavystės biuro prie Main gatvės. Šiame ofise daug lietuvių yra gavę gerus darbus, jai tarpininkaujant.

Adv. Antanas J. Milleris, K. Millerių sunus, ne tiktai pasižymėjęs savo profesijoj, bet yra atsižymėjęs tarp Amerikos lietuvių kaipo didelis veikėjas ir kalbėtojas. Adv. A. Milleris visuomet dirbo del Lietuvos labo ir be galo daug yra nuveikęs del jos nepriklausomybės. Kur tiktai yra svarbesnis parengimas, visuomet kviečia adv. A. Millerį. Ne tik Worcesterio ir apielinkės lietuviai jį kviečia, bet ir iš tolimų kolonijų. Jis taipgi niekuomet neatsisako patarnaut vietiniom draugijom, kada jos pas jį kreipėsi — daug kartų ir be atlyginimo. Taigi Worcesterio lietuviai turės savo tarpe dar vieną inteligentų šeimyną. K—tas

PROGA MOKYTIS LIETUVIŠKAI

Lapkričio pirmą dieną laike savo susirinkimo, S.L.A. 318-ta kuopa, nutarė atidaryt vaikų mokyklėlę toje pat vietoje kur buvo pereitą žiemą, Lietuvių Ukėsų Kliube prie Vernon gatvės. Mokyt skaitybos ir rašybos yra paskirta kiekvienos savaitės antradienio vakare, nuo 7-tos iki 9-tos valandos vakaro. Mokytojum paskirtas Juozas Pranckevičius. Dainavimui paskirta penktadienio vakarai — tomis pačiomis valandomis. Mokytoja pasiliko toji pati, p-lė Julė Mitrikaitė. Į šią mokyklėlę gali įstot kiekvieno lietuvio vaikai. Kurių vaikučių tėvai nedirba ir negali užsimokėt įstojimo mokestį, tai pagal tėvų komiteto nuožiuros, gali but paliuosuoti nuo mokesčių. Vaikų įstojimo mokestis paskirta už vieną $1. už du — $1.50, už tris — $2. Komitetas

ALBINOS ŠILANSKIUTĖS SU MARTYNU BANKIETU VESTUVĖS

Albina Šilanskiutė, Petro ir Viktorijos Šilanskų duktė, nuo 18 Ashmont alėjos, susituokia su Martynu Bankietu, gerai žinomu valgyklos savininku. Sutuoktuvių iškilmės įvyksta pirmadienio ryte, lapkričio 9-tą dieną, kaip 9:30, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Nors abudu yra dar jauni — 19 ir 21 metų, bet juodu yra rimti ir pavyzdingi lietuviai. Albina Šilanskiutė yra čia gimusi ir augusi, bet Martynas Bankietas, yra atvykęs iš Lietuvos ir su tėvais Martyno ir Antanines Bankieto gyvena ant Columbia gatvės. Martynas Bankieta yra savininkas "Martin's Diner" valgyklos, 713 Millbury gatvės, Worcestery.

VISOS KRAUTUVĖS BUS UŽDARYTOS LAPKRIČIO 11, PALIAUBŲ DIENOJ

Šio miesto Vaizbos Butas nubalsavo uždaryt krautuves, lapkričio 11-tą dieną, Paliaubų Dienoje, kaipo paminėjimui Pasaulinės Karės sukaktuvių, kadangi toje dienoje buvo pertraukti kariniai veikimai tarpe kariavusių šalių.

MAŽIAU YRA DARBŲ

Massachusetts Darbo Biuras, 23-25 Foster gatvės iš savo rekordų pranešė, kad mažiau buvo išduota darbų spalio mėnesy negu rugsėjo mėnesy. Vyrų skyriuj buvo mažiau reikalinga išsilavinusių darbininkų visose šakose ir metalų dirbtuvėse tiktai šaukėsi kelių automobilių mekanikų ir įrankių dirbėjų. Buvo darbai duoti keliems dailydėms, maliorias ir vamzdžių įvedimo ekspertams. Taipgi per šią įstaigą keli inžinieriai surado vietas, bet ukėse buvo mažiau darbų. Šiaip sau darbininkai buvo daugiau reikalaujami negu paprastai. Moterų skyriuje keletas mašinistų gavo darbų, bet visokios rušies darbų dirbtuvės buvo labai mažai. Patarnautojų prie stalų buvo priimta gana daug, bet mažiau reikalauta prie namų ruošos darbininkų.

ANTANAS DŽIAUGYS MIRĖ NETIKĖTAI

Antanas Džiaugys, 47 metų, nuo 58 Raymond gatvės bedirbdamas prie kasdieninio darbo dirbtuvėje, jautėsi sergantis, tai vaižavo namon autobusu. Staiga nukrito ant žemės, atvažiaėo ambulansas, nuvežė jį į miesto ligoninę ir greitai mirė. Važiuodamas į ligoninę spėjo pasakyt vardą ir adresą. Jo žmona, Eleonora Džiaugienė, tuojau gavo žinią ir nuėjo į ligoninę patikrint, ar tikrai esąs jos vyras. Antanas Džiaugys paėjo iš rupeikių kaimo, Raseinių apskrities, Lietuvos. Palieka savo motiną Oną Džiaugienę ir seserį Oną Stankeviičenę, Lietuvoje. Taipgi palieka savo žmoną Eleonorą, podukrą, Placidą Vileikiutę ir Ilariją Džiaugiutę: du broliu Stanišlovą ir Kazimierą Worcestery, ir seserį Ant. Meilienę, Gilbertville, Mass. Antanas Džiaugys buvo geras pavyzdingas Aušros Vartų parapijonas ir priklausė prie dviejų vietinių draugijų: Šv. Jurgio ir S. L.R.K.A. 41-mos kuopos. Laidotuvės įvyks šeštadienio rytą, 9 valandą, su bažnytinėmis apeigomis Aušros Vartų bažnyčioje.

UNIVERSITETAS RUPINASI BEDARBIAIS

Clark universiteto studentai ir profesoriai įsteigs fondą bedarbių sušelpimui. Šis fondas bus paduotas majoro komitetui, kuris rupinasi bedarbiais. Kvota paskirtą $200. mažiausia suma. Vajus prasidės ketvirtadieny ir tęsis per visą savaitę. Suma bus sukelta vien tik aukomis.

UKININKŲ ŠOKIAI

Trečiadienio vakare, lapkričio 11-tą dieną, įvyks tikri ukininkų šokiai pas Kerbelius, Shrewsbury, Mass. Jonas Kerbelis ir Antanas Banys, du darbštus jaunuoliai dirba išsijuosę, kad butų kuo didžiausias pasisekimas. Bus tam tikra orkestra, kuri grajis visokius moderniškiausius šokius. Visi ar moka ar nemoka galės šokt iki nakties vėlumos. Sušilę galėsite išsigert obuolių giros ir užsikąst obuolių, pyragaičių ir visko ko tik norės. Kurie norite ateit į šį rudens pasilinksminimą, kreipkitės pas Joną Kerbelį ar Antaną Banį ir gausite visas informacijas apie šio baliaus smulkmenas.

ŠV. JURGIO DRAUGIJOS ŠOKIAI

Šeštadieny, lapkričio 14-tą, Šv. Jurgio draugija rengia didelius šokius. Jau kelis mėnesius atgal šioji draugija pradėjo dirbt surengimui šio posilinksminimo. Šokiai įvyks Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėje, kaip 7:30 vakare. Grieš Jono Dirvelio Orkestra. Tai bus vieni iš linksmiausių šokių šiemet.

Tel. Dial 3-7436 Augusto Antonelli, Prop.

WORCESTER BROKEN STONE CO.

GENERALIŠKI KONTRAKTORIAI

Atliekam Visokios Rušies Cemento Darbus

Garadžiai, Tai Musų Speciališkumas

Emalsifuoti Asfaltuoti Keliai ir Šalitakiai

21 ADAMS GATVĖ — WORCESTER, MASS.

PRANEŠIMAS

ŠV. JURGIO DR-STĖS VALDYBA WORCESTER, MASS.

Pirm. Antanas Dailyda, 10 Sigel St.
Vice-Pirm. Juozas Baravykas 254 Millbury St.
Ižd. Jonas Rainikis, 3 Clarendon St.
Finansų Rašt. Vaclovas Kamandulis, 97 Ward St.
Nutarimų Rašt. Vincas Karašauskas, 23 Penn ave.
Kasos Globėjas Antanas Šilalė, 42 Windham Rd.
Knygų Peržiurėtojai: Juozas Roglis, 15 Plantation St. ir Motiejus Ščiuka, 13 Mott Street
Maršalka J. Špokas, 23 Jefferson St.

Šv. Jurgio Draugystės susirinkimai įvyksta kas šeštadienis kiekvieno mėnesio. Todel nariai kviečiami skaitlingai lankyt susirinkimus ir atsivest naujų draugų prirašymui prie šios draugystės.

PETER BROS.

Apvalainios Anglys — ANGLYS — MALKOS
Medinės Anglys — KOKSAI — LENTOS

ALIEJUS KURUI — PEČIAMS PEČIUKAMS

Geresnis Šildymas Už Pigesnę Kainą

161 WASHINGTON ST.

Tel. 3-7247

Pirkit Žiemai Kopustų!

Ką tik suskintų ir sudėtų į sklepą. Parsiduoda pigiai, po centą ir pusę už svarą. Kietos galvos, balti kopustai. Kreipkitės pas:

VINCĄ CIPLIJAUSKĄ
Reservoir St., Cherry Valley, Mass.
(44—45)

MALKOS

Parduodu malkas vidutinio dydžio kieto medžio, sieksnis $10. Teipgi geros malkos, minkšto medžio parsiduoda už $8. sieksnis. Galima gaut ir pigesnės rušies malkų. Visi kurie pirko malkas pas mus pirmiau, perkajas ir dabar. Taigi paimkite nors vieną sieksnį del pamėginimo. Kreipkitės pas:

JONĄ SLUCKĮ
185 Millbury St. — Tel. 4-7218

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygų krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau.

Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina ..... 75c.

Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

A. L. Knygynas
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Dr. J. A. Tessmer
DENTISTAS
306 Main G-vės, Kambarys 206
(over Steinert Music Store & Iver Johnson's Sporting Goods Store)
Tel. Dial 3-7365 Worcestery

Dr. Alexandrov
Vidujinių Ligų Gydytojas
Taipgi Moterų ir Vaikų
X-Spindulių Laboratorija
OFISO VALANDOS:
7-9 vakare. Seštadieny 5-7 vakare
Tel. 5-1094
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Dr. C. Zekus
LIETUVIS DENTISTAS
4 Lafayette St., Worcestery
Šalia Dr. Puskunigio

Anglys — Aliejus
Malkos
— ir —
Master Oil Burners
Kreipkitės pas Lietuvius
The J & K Co.
JASAITIS ir KIBIRKŠTIS
204 Dewey St. 72 Perry Ave.
Tel. Dial 4-6551 ir 3-6751

Ar Jusų Strėnos Ir Šonai Perplatųs

Spencer korsets, pritaikytas tiktai del Jusų, sumažins Jusų strėnas ir šonus keliais coliais!

Taipgi padaro jusų formą užpakaly ir priešais tiesią ir išlygina diafragmą.

MRS. ŠADIE MEISELMAN,
Registruota Korsetų Pritaikymo Specialistė
Ofiso Tel. 5-6710; Namų—4-1176
112 Front G-vės, Kamb. 5
Worcester, Mass.

Tenementai Ant Randos

Išsinuomuoja 5 ir 6 kambarių tenementai, gražioj, lietuviais apgyventoj vietoj, prie 5 ir 7 Harlem gatvės. Savininkas nori tuojau išnuomuot, ir jei kas tuojau atsilieps, gaus tenementą už dyką vienam mėnesiui. Kreipkitės tuojau.

JONAS ZALANSKAS
226 Vernon St. Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8784

Dr. Jonas J. Žemaitis
(CHIROPODY) PODIATRIST SPECIALISTAS
Gydyme Rankų ir Kojų Ligų
Namai: Tel. 2-8310—51 Mendon g.
Ofisas:
Chamber of Commerce Budinke (ant 3-čio aukšto)
kambarys 311. Tel. 2-0620
Ofiso valandos: 9—12 ir 1:30—6
Vakarais pagal sutartį

The Workmen's Circle
Co-Operative Bakery
Water ir Harrison Gatvių Kampas
IŠKEPA
Geriausią Kvietinę Ir Ruginę Duoną Ir Pyragaičius
Musų Kepykla Tai Hygieniškiausia Vieta Worcesterio Mieste
Užsimokę
Aplankyt Šią Kepyklą

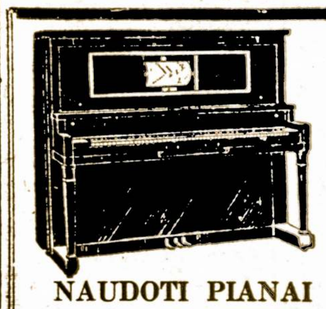

NAUDOTI PIANAI
Nuo $25. ir Aukščiau
PLAYER PIANAI
Už Žemą Kainą $195.
VIKTROLOS
NUO $10. IR AUKŠČIAU
RADIO
UŽ NUPIGINTAS KAINAS
LENGVUS IŠMOKĖJIMAI
Kreipkitės šiuo adresu:
M. Steinert and Sons
308 MAIN GATVĖS,
Worcester, Mass.

New York Model Kepykla
109 Water St., Worcestery
(Po nauja LUJAUS WIDOVO priežiura, pirmiau buvusio prie Koperatyviškos Duonkepyklos)
Paragaukite,
o persitikrinsit, kad mes kepam Skaniausiai
Ruginę Duoną, Piragą ir Visokius
PIRAGAIČIUS

Lietuviška Dirbtuvė
Vermont Cleaners and Dyers
176 Millbury St.
Tel. Dial 3-1336 Worcester, Mass.
PRANAS ČIUPAS,
Vedėjas

KONTRAKTORIUS
Peter Katauskas
112 Harrison St. Worcestery
Tel. 5-8127
Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai musų speciališkumas. Viską atliekam sąžiningai už prieinamą kainą.
Reikale planus patys padarom ir suteikiam gerus, praktiškus patarimus.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

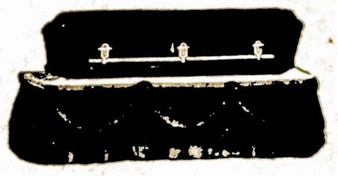

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą.
TEL. 5-5895
340 Harding St. Worcestery

RIALTO THEATRE — MILLBURY GATVĖS

Specialė Didelė Programa Paliaubų Dienoje

Seredoje ir Ketverge, Lapkričio 11-tą ir 12-tą

"WOMEN OF ALL NATIONS"

vaidinant Victor McLaglen — Edmund Lowe

Kitas Paveikslas

"DEFENDERS OF THE LAW"

vaidinant Catherine Dale Owens—John Holland

Taipgi Oficiališkai Judomieji Paveikslai ir Kumštynių Sunkaus Svorio Čampionatui, tarp

JACK SHARKEY ir PRIMO CARNERA

GEO. WIEGERT COMPANY

DEŠRŲ IŠDIRBĖJAI

Geriausiai Padaryti

275 GREENWOOD ST. DIAL 6-2734